

RÆTTARMÁL

EIGA AT FÁA STØRRI LUT Í UPPSJÓVARKVOTUNUM

– Hóast uppsjóvarkvoturnar eru nógv øktar seinnu árinum, haldi eg, at ov lítið er fallið í okkara lut. Bæði íslendingar og grønlendingar ynskja sær meira uppsjóvarfisk. Eg haldi, at okkara myndugleikar saktans kundu brúkt nøkur tons fleiri til at útvega línuskipum størri rættindi í Íslandi og Grønlandi, sigur Eyðvarður Petersen, línuskipari

Vilmund Jacobsen

Ísfiskalínuskipið Sandshavið fiskaði í fjør fyri 16,4 miljónir krónur, sum er besta árið hjá skipi og manning, síðan sandoyingar keyptu línuskipið í februar mánaði í 2011.

Eini tvey ella trý onnur føroysk ísfiskalínuskip høvdu eisini eitt gott ár í fjør, og hesi skip lógu saman við Sandshavinum at kalla stavn um stavn í veiðivirði, soleiðis at trupult er at taka dagar ímillum júst, hvør endaði ovastur í 2015.

Ymiskar orsøkir

Ein orsök til góðu gongdina hjá ísfiskalínuskipunum er, at fiskiskapurin undir Føroyum er batnaður, og at skipini í størri mun er sloppin at fiska í íslenskum og grønlenskum sjógvi.

Í fjør eydnaðist tað nevniliga fleiri føroyskum línuskipareidariðum at gera privatar avtalur við grønlensk feløg um royndarveiði í Eysturgrønlandi.

– Hetta samstarv byrjaði á sumri í 2014, tá vit sum fyrsta føroyska reiðarið fingi í lag avtalu við Royal Greenland um royndarveiði. Í fjør summar fylgdu fleiri reiðariðir okkum eftir og fingi eisini í lag líknandi avtalur.

Eyðvarður Petersen, skipari á Sandshavinum, vísir á, at teir vóru í Grønlandi bæði á sumri í 2014 og 2015.

– Vit landaðu í Íslandi, men við tað, at íslensk virki høvdu ídnaðarferiu ein part av tíðini, meðan vit vóru har yviri, fekst ikki optimalur prísur fyri alla veiðina. Hinvegin var sòlan fyri tað mesta á einari leið í mun til fiskaprisirnar í Føroyum.

Spurdur, hvussu útlitini er fyri, at føroysk línuskip aftur sleppa til Grønlands at fiska í summar eftir líknandi avtalum, sum í fjør og fyrraári, heldur hann, at

Sandshavið...

– Ein nýbygningur er ein stór iløga, men eg veit eisini, at ein frystilínubátur hevur nógvar fyrimunir, sigur skiparin á Sandshavinum, Eyðvarður Petersen

útlitini í ár ikki eru eins góð.

– Vit hava hinvegin havt eitt útmerkað samstarv við Royal Greenland, og teir hava verið góðir at samstarvað við. Slíkar avtalur sum hesar, ið eru fyri eitt summar í senn, eru ikki nóg tryggjar at byggja á. Men, tað, sum hevur verið higartil, hevur tænt fleiri línuskipum.

Eyðvarður Petersen sigur, at summi skip gjørdur tað rímliga gott í Grønlandi í fjør summar, meðan tað kanska gekk minni væl hjá øðrum skipum.

– Vit hava rindað umleið eina krónu fyri kilo av toski, og eini 50-60 oyru fyri kilo av brosmu.

Almenn Føroyar

Skiparin á Sandshavinum vísir á, at tað heldur átti at verið tær almennu Føroyar, sum fingi í lag avtalur við

myndugleikarnar í Grønlandi.

– Hóast uppsjóvarkvoturnar eru nóg øktar seinnu árinum, haldi eg, at ov lítið er fallið í okkara lut av hesum. Bæði íslendingar og grønlendingar ynskja sær meira uppsjóvarfisk, og eg haldi ikki, at nakað hevði farið av nøkrum, um okkara myndugleikar brúktu nøkur fleiri tons av uppsjóvarfiski til at útvega línuskipum nøkur tons aftrat í Íslandi og Grønlandi.

Hann heldur ikki, at tað eigur at vera uppgávan hjá hvørjum føroyskum línuskipareidarið sær at gera slíkar privatar avtalur.

– Tað hevði einki gjørt, um okkara myndugleikar í enn størri mun vendu eyguni móti føroysku botnfiskavinnuni og línuskipavinnuni, ið hevur havt nøkur trupul ár við vánaligari veiði.

Eingin eigur at ivast í, at hetta er ein skapandi vinna við nógvum fiskimonnum – ein vinna, sum fyri tað allar mesta førir veiðina heim til virkingar í Føroyum.

Skiparin heldur, at svartkjaftur og møguliga makrelur í enn størri mun enn higartil kundi verið brúktur sum býtisfiskur fyri at útvega føroyskum línuskipum betri atgongd í Íslandi og Grønlandi.

Teknar seg væl

Eyðvarður Petersen letur annars hampiliga væl at byrjanini av hesum árinum.

Higartil hava teir gjørt tveir túrar við Sandshavinum undir Føroyum. Hin fyrri túrurin var stuttur. Teir fiskaðu í hálvan fimta dag og høvdu umleið 50.000 pund.

– Hesin seinna túrurin var rímliga góður. Vit høvdu

hálva ellivtu setu, og veiðan vá 135.000 pund, sum vit vóru væl nøgdir við.

Skiparin vísir á, at teir byrjaðu henda seinna túrin á Suðuroyarbankanum, har teir fyrst royndu í einar trýggjar dagar. Síðan fóru teir á Munkagrunnin, har teir eisini royndu í nakrar dagar. Teir endaðu túrin aftur á Suðuroyarbankanum.

– Ein stórur partur av veiðini á Suðuroyarbankanum var brosmu og longa, og meginparturin av veiðini á Munkagrunninum var toskur og hýsa.

Eyðvarður Petersen harmast um, at hýsa og brosmu eru nóg fallin í prís síðan ársbyrjan. Hinvegin hava toskur og longa hildið sær so nøkulunda í prís.

Dreymurin er frystiskip

Skiparin á Sandshavinum

dylur ikki, at dreymurin hjá honum er eitt frystilínuskip, men hann ásannar, at ivasamt er, hvussu verður við hesum.

– Jú, vit hugsa, og nóg eru tey, sum spyrja. Enn er hetta ongan veg komið. Men, tað er eingin loyna, at dreymurin er ein nýbygningur – ein frystilínubátur – við góðum fasilitetum til manningina, ið er ein treyt fyri, at menn trívast.

Eyðvarður Petersen ásannar, at slík nýbygging er ein stór iløga, men hann veit eisini, at ein frystilínubátur hevur nógvar fyrimunir.

– Vit kunnu bara taka Kamb, sum hevur fingið eina minni umbygging, soleiðis at teir kunnu frysta. Hesin møguleiki hevur tvífaldað veiðivirðið hjá skipi og manning, leggur skiparin á Sandshavinum aftrat.